

[M. Sig Steffensen.]

der spiller ind. Der er bl. a. devalueringen, som betød, at priserne på den danske landbrugseksport ikke steg, mens derimod kornet steg ca. 20 kr. pr. td. Dertil kommer, at leveomkostningerne er fordyret bl. a. ved højere skatter og forbrugsafgifter, og småbruget forrenter dobbelt så meget pr. arealenhed som de større gårde. Man må derfor have disse ting med, når man skal tale om udstykning til fremskaffelse af jord til nye husmandsbrug.

Lånegrænsen er 18 000 kr. ved jordkøbslån. Der må i lovforslagets § 4 være indløbet en fejl, for der står i øverste linie, at jordkøbslån til nye selvstændige landbrug samt til gartnerier og havebrug ikke må overstige henholdsvis 16 000 kr. og 8 000 kr., mens vi i fjor, forekommer det mig, forhøjede beløbet til 18 000 kr. Jeg vil gerne spørge landbrugsministeren, om det ikke er en trykfejl. Man kan vel ikke tænke sig, at lånet skal sættes 2 000 kr. ned, idet de andre bestemmelser i loven går ud på at forhøje lånegrænsen?

Jeg tror, det er vanskeligt at få jord frem. Det er f. eks. blevet konstateret i et tilfælde, hvor en gård blev tilbudt jordlovsudvalget, men jorden kostede i fri handel dobbelt så meget, som der kunne gives i statslån til jordkøb, og derfor blev der ikke noget af den handel, selvom 3 mands udvalget var indstillet derpå. En af de store hindringer for jordens udstykning her i Danmark er, at der er højkonjunkturer for de store brug, så jorden faktisk er mere værd for dem end for husmandsbrugene, i alt fald kan jordkøbslånet ikke strække til.

I går blev der gennem radioen udsendt en udtalelse af husmændenes landsorganisation, hvori det bl. a. hed:

„Danmarks karakter af et lille, råstoffattigt land gør det nødvendigt, at den økonomiske politik sikrer muligheden for en stor handelsomsætning med udlandet. Vi må derfor advare imod toldforhøjelser og andre produktionsfordyrende foranstaltninger, der svækker eksporterhvervenes konkurrenceevne“.

Der gøres endvidere opmærksom på, at der, samtidig med at vi eksporterer råstoffer, korn, her fra Danmark, må finde tilsvarende import sted af foderkorn. Man advarer mod en omlægning af amtsskatterne, der flytter byrderne fra jorden over på arbejdsskabte værdier, og henviser til, at

folkets ligeret til jorden gennemføres ved indførelse af grundskyld.

Det er rigtigt, at netop de ting må tages med i betragtning, når udstykningen skal formes, så flest muligt får gavn deraf; jordfordelingen i Danmark er et meget stort problem.

Jeg kan give tilslutning til lovforslaget om udlån til statshusmandsbrug med de forskellige forhøjelser af lånebeløbene.

Lovforslaget om udlån til arbejderboliger på landet kan jeg også give tilslutning til. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at vi må være en lille smule på vagt overfor den udvikling, der af en af de foregående ærede ordførere blev betegnet som tidens løsen. Det er en gammeldags metode at oprettholde stordrift og prøve på at skaffe arbejdskraft dertil ved at bygge arbejderboliger. Jeg skal indrømme, at vi må skaffe arbejderne gode boliger, og at der er god brug derfor. Når en gårdmand søger medhjælpere og kan tilbyde dem en selvstændig bolig, får han sikkert 20—50 tilbud, fordi der er så mange gifte, der ellers ikke kan få selvstændigt hjem, men ellers kan han vanskeligt få noget tilbud. Der er et stadigt behov for boliger, men jeg tror alligevel, vi må tænke meget alvorligt over, om ikke de unge mennesker var bedre tjent med at få et stykke af Danmark jord til oprettelse af deres selvstændige hjem; så blev der aldrig vrøvl med dem, så var de selv interesserede i at arbejde. Jeg tror, det ville blive en lykkelig udvikling. Mange lande har prøvet at gå frem på den anden måde, men følgerne kan let blive uheldige.

Landbrugsministeren (*Sønderup*): Jeg vil gerne takke for den så enstemmige tilslutning til lovforslagene, som de forskellige ordførertaler gav udtryk for.

Det ærede medlem hr. Carl M. Nielsen omtalte problemet konjunkturbestemt rente og gjorde sig til talsmand for den opfattelse, at der i og for sig burde være en generel bestemmelse herom. Jeg vil heroverfor sige, at jeg tror, det er lidt betænkeligt at gøre det til en tvangsforanstaltning. Det er jo nemlig en gammelkendt erfaring, at de forskellige unge mennesker, der melder sig som ansøgere til husmandsbrugene, har afvigende opfattelser om det formålstjenlige med en konjunkturbestemt rente og dens betydning i det lange løb overhovedet. En beregning foretaget over et længere tidsrum